MIELIPIDE

Lähetä mielipidekirjoitus Toivomme napakoita, enintään yhden liuskan pituisia kirjoituksia (alle 2 000 merkkiä välilyönteineen). Julkaisemme kirjoituksen nimimerkillä vain poikkeustilanteessa. Lähetä kirjoitus osoitteeseen lukijalta@maaseuduntulevaisuus.fi tai Maaseudun Tulevaisuus, PL 440, 00101 Helsinki. Liitä mukaan yhteystietosi.

YLIÖ

Tukkuvesi kiehuu Kouvolassa

Suomessa on noin 1 400 vesiosuuskuntaa. Näistä suuri osa on haja-alueen vesihuollosta usein talkoopohjalla huolehtivia pieniä tai keskisuuria vesiosuuskuntia. Ne ostavat veden kunnalliselta vesilaitokselta ja toimittavat jätevedet kunnallisen vesilaitoksen verkostoon.

Vesiosuuskunta on usein ainoa mahdollisuus saada toimivaa vesihuoltoa haja-alueelle, jos kunta ei suostu laajentamaan oman vesilaitoksen verkostoa taajamien ulkopuolelle. Vesihuoltolain mukaan kunnalla on velvollisuus ryhtyä toimenpiteisiin vesihuollon järjestämiseksi, jos suurehkon asukasjoukon tarve tai terveydelliset tai ympäristönsuojelulliset syyt sitä vaativat.

Usein kunnan kannalta edullisinta on aktivoida paikallisia asukkaita toimimaan oman hyvinvointinsa puolesta kannustamalla heitä perustamaan vesiosuuskunta, joka huolehtii heidän oman alueen vesihuollosta. Siksi kunnat tukevatkin vesiosuuskuntien hankkeita taloudellisesti lainatakauksin ja investointiavustuksin.

Vesiosuuskunta on yritys, jonka tulee kattaa vesihuollon järjestämisestä aiheutuvat kulut asiakkailtaan perimillään maksuilla. Kunnalliselle vesilaitokselle maksettavien vesi- ja jätevesimaksujen lisäksi pitää kattaa muun muassa taloushallinnon, vakuutusten, huoltojen ja korjausten aiheuttamat kustannukset.

Vesiosuuskunnan jäsenten vesilasku voi olla pahimmillaan jopa kaksi kertaa niin suuri, kuin heidän rajanaapurillaan, joka on kunnan vesilaitoksen asiakas. Jos alueen asukkaat olisivat olleet passiivisia ja tyytyneet vain odottamaan, että kunta järjestää vesihuollon, olisi heidän vesimaksunsa samansuuruinen kuin muillakin kunnallisen vesilaitoksen asiakkailla.

Ei vaikuta järkevältä, että suomalaisessa yhteiskunnassa rankaistaan aktiivisuudesta, millä edesautetaan peruspalveluiden saatavuuden laajentamista haja-alueelle.

> Nyt pitäisi löytää keino, millä tavalla kunnalliset vesilaitokset voivat myöntää alennusta kuntalaisia palveleville vesiosuuskunnille.

Nopeasti ajateltuna tähän on helppo ratkaisu: kuntien vesilaitokset antavat vesiosuuskunnille alennusta vesimaksuista, jotta nämä voivat huolehtia omalta osaltaan kuntalaisten palvelemisesta ja usein satojen tuhansien eurojen arvoisesta verkostosta.

Valitettavasti asia ei ole näin yksinkertainen. Ainakin isoimmissa kaupungeissa vesilaitokset ovat kaupungin omistamia yhtiöitä, joiden pitää vesiosuuskuntien tavoin kattaa vesihuollon järjestämisestä aiheutuvat kulut perimillään maksuilla. Lisäksi usein nämä laitokset tulouttavat omistajilleen vesihuoltolain mahdollistamaa kohtuullista tuottoa sen sijaan, että investoisivat saneeraustarpeessa olevaan verkostoonsa.

Kun saneeraustarve realisoituu ja vesilaitoksen on kustannusten kattamiseksi korotettava maksujaan, myös haja-alueen asukkaat ovat maksamassa näitä saneerauksia.

Kouvolassa vesiosuuskunnat ovat kyllästyneet paikallisten vesilaitosten suhtautumiseen osuuskuntien veden hinnoittelusta ja tehneet kantelun kilpailuvirastolle määräävän markkina-aseman väärinkäytöstä.

Aiemmin alueen vesiosuuskunnat saivat niin sanotun tukkuvesialennuksen, mutta kuntaliitosten myötä nämä alennukset on poistettu ja vesiosuuskunnat maksavat kunnalliselle vesilaitokselle saman hinnan, kuin kuka tahansa vesilaitoksen asiakas, vaikka vesiosuuskunnilla on huolehdittavana usein kymmenien kilometrien verkosto.

Vastaavaa suhtautumista on myös Keski- ja Itä-Suomessa, missä vesiosuuskunnilta on poistettu niiden aikaisemmin saamat alennukset. Suomen Vesihuolto-osuuskunnat ry:n tekemän jäsenkyselyn mukaan noin puolella vastanneista vesiosuuskunnista on jonkinlainen alennus vedestä ja jätevedestä.

Alennukset vaihtelivat 5–50 prosenttiin. Huomattavaa kyselyn vastauksissa oli, että usealla vesiosuuskunnalla tukkuvesialennus oli poistunut kuntaliitosten myötä.

Kyselyn perusteella osa kunnista ymmärtää vesiosuuskuntien merkityksen ja sen, että tukemalla niiden toimintaa voidaan edistää alueen asukkaiden järjestämän vesihuoltopalvelun toimivuutta haja-alueella.

Tässä taloudellisessa tilanteessa ei kenelläkään ole ylimääräistä rahaa. Sen sijaan että passivoidutaan odottamaan että joku tekisi jotakin, voi pienikin tuki ratkaisevasti kannustaa toimintaan, joka on pitkällä aikavälillä sekä haja-alueen että koko kunnan kannalta edullinen.

Nyt pitäisi löytää keino, millä tavalla kunnalliset vesilaitokset voivat myöntää alennusta kuntalaisia palveleville vesiosuuskunnille siten, että ne pystyvät kuitenkin huolehtimaan myös omista taloudellisista velvoitteistaan.

Lainsäädäntö ei estä vesilaitoksia ja vesiosuuskuntia sopimasta hintoja keskenään. Tässä tarvitaan myös kuntapäättäjien apua, sillä he ovat viimekädessä päättämässä myös omistamansa vesilaitoksen taloudesta.

Ehkäpä kuntapäättäjien, vesilaitosten ja vesiosuuskuntien edustajien kannattaisi istua saman pöydän ääreen ja katsoa kuinka homma hoidetaan kuntoon kaikkien kannalta parhaalla mahdollisella tavalla.

Vesa Arvonen
puheenjohtaja
Suomen Vesihuolto-osuuskunnat ry

LUKIJAN KUVA

HANNELE KOUKKARI

Tankkaustauko Kerälässä

Muuttomatkalle valmistautuva kurkiparvi murkinoi tiistaina Kerälässä Siikalatvan Rantsilassa. ”Kyllä siinä melkoinen meteli kävi, kun toiset saapuivat pellolle ja toiset poistuivat. Olipa välillä pikku kiistaakin parhaista paikoista”, **Hannele Koukkari** kertoo.

Agronomiliiton vastine avoimeen kirjeeseen

Agronomiliiton johto jakaa suurelta osin liittomme seitsemän jäsenemme avoimella kirjeellä osoittaman huolen. Yhteisenä tavoitteena kaikilla yhteiskuntamme osapuolilla pitää olla tasapainoinen valtiontalous, korkea työllisyys ja kansainvälinen kilpailukyky.

Meidän ruokasektorilla toimivien on lisäksi otettava erityisvastuu oman sektorimme menestyksen ja hyvinvoinnin rakentamisesta. Sitä eivät muut tee.

Tätä työtä tulisi tehdä liiton mielestä nykyistä paremmalla yhteistyöllä sektorin eri toimijoiden kesken. Kasvu lähtee yhteistyöstä. Luottamusta tarvitaan lisää.

Agronomiliitto on omassa toiminnassa sekä edustajiensa välityksellä myös Akavan hallinnossa pyrkinyt toimimaan edellä mainittujen tavoitteiden mukaisesti. Ne toimet koituvat pitkällä aikavälillä jäsenistön eduksi. On selvää, että joissain asioissa liiton kanta näkyy vahvasti keskusjärjestön mielipiteissä ja tekemisissä ja välillä ei.

Perjantaille suunnitellun mielenilmaisun osalta kannat menivät ristiin.

Agronomiliiton hallitus katsoi, että suunnitellun mielenilmaisun yleisluonne muuttui niin paljon, että liitto ei jäseniään siihen kehota osallistumaan.

Liitto ei hyväksy laajentuneita toimia, joilla vaikeutetaan hauraan talouden elpymistä. Linjaus vastaa luonnollisesti myös kantaamme Akavan hallinnossa.

Agronomiliitto tukee edelleen Akavan kantaa sopimusoikeuden ja -vapauden puolustamisen osalta. Se on liiton tehtävä jäsenistönsä edunvalvojana. Yhteiskuntasopimusprosessin onnistumisen myötä esille noussutta ongelmaa ei olisi syntynyt. Niin Agronomiliitto kuin Akavakin on edellä mainittujen neuvottelujen etenemistä tukenut, vaikka asialistalla on ollut jäsenten näkökulmasta selkeitä heikennyksiä. Ei helppoa, mutta vastuunkantoa.

Vaikka Akavalle annamme nyt risuja, niin ruusuja annamme ruokasektorin eteen tehdystä työstä. Akavan siipien alla valmisteltiin Eväitä ruokasektorin kasvuun -keskustelualoite, johon kannattaa tutustua. Moni siinä kirjatusta ajatuksesta löytyy iloksemme myös nykyisestä hallitusohjelmasta. Akavassa uskotaan ruoka-alaan.

Agronomiliitto jatkaa työtään koko jäsenkuntansa edunvalvojana ja koko ruokasektorin toimintamahdollisuuksien edistäjänä. Pyrimme omia kanaviamme käyttäen edistämään toimia, joilla yhdessä Suomen hallituksen, työnantajien ja työntekijöiden kesken löydetään tasavertaiset ja toimivat keinot Suomen kustannuskilpailukyvyn parantamiseksi. Onnistuminen edellyttää luottamusta.

Agronomiliiton hallituksen puolesta

Mikael Jern
hallituksen puheenjohtaja
Jyrki Wallin
toiminnanjohtaja

Voittaako järki työmarkkinoilla?

Kun tänään perjantaina SAK järjestää Helsingissä pääministeri Juha Sipilän johtaman hallituksen vastaisen suurmielenosoituksen, joutuu kysymään, mistä tässä on oikein kysymys. Tämähän on valtapolitiikkaa.

Kun Suomi on demokraattisesti hallittu maa, tämä tarkoittaa sitä, että valtiollisissa vaaleissa valittu eduskunta on se elin, jolla on korkein päätösvalta. Muodostettavan hallituksen on nautittava eduskunnan luottamusta.

Kun Suomessa sallitaan eri ammattialojen järjestäytyminen, jolla ne pyrkivät parantamaan jäsentensä etuja, on luonnollista, että aina voi syntyä jännitystiloja maan hallituksen ja eri ammattijärjestöjen välillä.

Suomi saa olla kuitenkin erittäin tyytyväinen sotien jälkeiseen aikaan, sillä valtiovallan toimenpiteiden ja ammattijärjestöjen kesken on kuitenkin aina löytynyt sellainen ratkaisu, jossa on hyväksytty koko Suomen etu.

Ilman yhteenottoa ei tähänkään tilanteeseen ole päästy. 59 vuotta sitten Suomessa oli viimeinen yleislakko. SAK julisti yleislakon maaliskuun 1. päivänä 1956 ja se kesti maaliskuun 20. päivään asti.

Muistan tämän tilanteen erittäin hyvin, sillä olin silloin MTK:n Keski-Pohjanmaan liiton toiminnanjohtaja. Vastatoimena SAK:n yleislakolle MTK julisti maitotaloustuotteiden luovutuslakon.

Maakuntaliiton toiminnanjohtajana tehtävänäni oli kieltää kaikkia alueeni osuusmeijereitä ottamasta maitoa vastaan maaliskuun 1. päivänä. Puhelimella herätin aamuyöllä kaikkien osuusmeijereiden isännöitsijät ja sanoin, että MTK kieltää maidon vastaanottamisen, sillä lakkolaiset saattavat ryöstää maidon meijereistä. MTK katsoi, että turvallisinta oli pitää maito tiloilla.

MTK joutui pian lopettamaan maidon luovutuslakon, sillä maidontuottajien tilanne tuli kestämättömäksi, sillä maidon jäähdytyslaitteiden hankkiminen oli silloin vielä alkutekijöissään. Syy tuohon 156 yleislakkoon oli se, että valtiovalta oli kumonnut 1955 sodanaikaisen valtalain jolla oli hoidettu palkka- ja hintasäännöstelyä.

Kun hintasäännöstely loppui, nousivat kansalaisten elinkustannukset, ja SAK vaati silloista rahaa 12 markan palkankorotusta tuntipalkkoihin, mutta työnantajat eivät sitä hyväksyneet. Maaliskuun 20. päivänä lakko sitten loppui, kun työnantajat hyväksyivät SAK:n vaatimuksen, joka vastasi 6–10 prosentin korotusta tuntipalkkoihin.

Lopputulos tuosta 1956 yleislakosta oli se, että roima palkankorotus johti korkeaan inflaatioon ja pian oli yleislakolla saavutettu hyöty menetetty.

Kun nyt SAK ja muut työmarkkinajärjestöt ovat järjestäneet suurmielenosoituksen Suomen demokraattisesti valittua hallitusta vastaan, niin nyt pitäisi löytää sopu nopeasti, sillä muuten me kaikki suomalaiset häviämme.

Heimo Linna
entinen maa- ja metsätalousministeri
Perho

Puunmyyntitulon verotus kiristyy

Niinhän siinä sitten kävi, kuten kirjoituksessani (MT14.8.) arvelin. Tässä lainaus tekstistäni: ”Erittäin suuri riski pääomaverotuksen kiristämiselle on ns. yhteiskuntasopimus, jossa varmasti tasapainon saavuttamiseksi ansiotulojen laskulle sovitaan pääomatulojen verotuksen kiristäminen. Tähän varautuen olisi erittäin tärkeää edunvalvojan ottaa kanta, jossa puunmyyntitulo erotettaisiin yksityishenkilöillä pääomatuloista omaksi veroryhmäksi.”

Hallituksen esityshän on, että yli 30 000 euron vuosittaisesta pääomatulosta veroprosentti nousisi 34 prosenttiin.

Voi kun meillä metsänomistajillakin olisi jonkinlainen edunvalvoja, joka naama punaisena joka ilta televisiossa vaatisi puunmyyntiseisokilla uhaten, maan hallitusta perumaan ehdotuksensa.

Joka tapauksessa hallitus voisi lopettaa vuosikymmeniä kestäneen hankkeensa metsätilojen koon kasvattamiseksi, koska jo tapahtuneet ja tulevat veromuutokset tekevät isoista puukaupoista entistä kannattamattomampia. Tilakoolla ei ole enää merkittävää vaikutusta puukaupan kokoon.

Tapio Viljanen
Luusniemi, Kangasniemi

Raittiiksi porkkanalla

Liika alkoholin käyttö on jo kestopuheenaihe. Rajoitukset ja kiellot eivät tuota toivottua tulosta. Kulutus vain kasvaa, mikä on erittäin huolestuttavaa varsinkin tieliikenteen kannalta.

Keppiä on käytetty varsin huonoin tuloksin. Jos raittius ei ala kielloista, niin miksi ei kokeiltaisi porkkanaa?

Esimerkiksi joka kymmenes tai sadas nollatuloksen puhaltanut autoilija voitaisiin palkita jollakin pikkusummalla.

Palkintoja voisi olla eri suuruisia ja mukana vaikkapa jättipotti, johon kenellä tahansa raittiilla kuskilla voisi olla mahdollisuus.

Tietysti kysytään, mistä moiseen rahat? Alussa rahoitus pitäisi tapahtua esimerkiksi alkoholiveron muodossa tai raha-automaattiyhdistyksen kautta. Myöhemmässä vaiheessa järjestelmä maksaisi itse itsensä, kun alkoholihaitat vähenevät.

Median raittiusmyönteinen mukaantulo edistäisi raittiin elämäntavan omaksumista. Ilo ilman viinaa onkin parasta iloa, tai kuten Erkki Tanttu asian ilmaisi: Vaikk ois kuinka juovuksis, ei oo koskaan selevän väärtti.

Paavo Lievonen
Jyväskylä

VERKOSSA SANOTTUA

Viljelijän aika ei riitä lisätienestiin

Maatilojen kannattavuus heikkenee edelleen. 36 prosenttia maatiloista ei saanut viime vuonna lainkaan yrittäjätuloa, uutisoi MT torstaina. Hieman vajaalle 2 000 työtunnille jäi Luonnonvarakeskuksen laskelmien mukaan keskimäärin 60 sentin tuntiansio.

Tänä vuonna tuokin luku (ilman yrittäjätuloa jääneiden tilojen osuus) varmaan kasvaa.

Anita Hannula

Ja väkimäärä kasvaa miljoonilla Euroopassa. Eikö kenenkään päähän mahdu että nekin tarttee ruokaa. Tästä ei hyvä seuraa. Ruuasta on tapettu ennenkin.

Pirjo Palonen

Rikkaita pitää ihmisten olla kun silti harrastavat maataloutta ja maista maksavat hirmuhintoja.

Asko Matikainen

Alkaa mennä harrastuksen puolelle ruoan tuottaminen tässä maassa.

Kari Partanen

Jotkut kitisee tonnin leikkauksista...

Timo Torniainen

Tuottajien on vain pyrittävä tunkeutumaan enemmän kaupan alueelle tavalla jos toisella ja otettava se haltuun, askel kerrallaan.

Timo Kesti

Maatalous on kutsumus eikä ammatti! Mä joka päivä maitoa juon! Sekä leipää syön! En kylläkään halpuuttaja-Valion tuotteita.

Tapio Miettinen

Jos maatalous olisi kannattavaa tulisi äkkiä 100 000 uutta työpaikkaa. Voitaisiin jopa ottaa lisääkin maatalaustyöntekijöitä. Onhan se koomista, että pitää käydä muualla töissä, että voi harjoittaa maataloutta.

Pekka Kotilainen

Halpuuttaja-Valion!? Olisikohan kuitenkin S-ryhmä?

Matti Peura

S-ryhmä myy myöskin Kotimaista tuotemerkin alla toisen jalostajan maitoa. Sen tuottajilta ei tietääkseni ole pudotettu luovutushintaa. Tuottaminen on edullista, hinta kohoaa siinä vaiheessa kun lopullinen kuluttaja ottaa tölkin laatikosta ja vie sen kassalle!

Tapio Miettinen

Tämä ollut nähtävissä jo pitkään. Menoja ei voi pienentää ja myyntihinnat laskee. Pää tullut vetävän käteen. Ihmettelen mistä ihmiset kohta saavat ruokansa, kun alkutuottajat lopetetaan.

Pekka Kotilainen

Tytti Tuppurainen (maatalousvaliokunnan jäsen) kehotti isäntää menemään lisäksi muihin töihin tai hankkimaan urakoimalla lisätuloja. Maitotilan isäntä ihmettele, millä ajalla, kun 100 tuntia viikossa menee nykyisinkin. Että niin pihalla on demarit ja kaupunkilaiset maaseudun menosta.

Seppo Rasi

Kommentoi juttuja
osoitteessa facebook.com/maaseuduntulevaisuus

TEKSTIVIESTIT

Kriisituki

Venäjä-sanktiot veivät maitotilaltamme toisen palkan. EU kuittaa sen 800 eurolla.

Kadehtikaa

EU kyllä saisi tukea maataloustuottajia suurella tukipaketilla, eikä vain syytää rahaa pankkien ja sijoittajien pelastamiseen ja tukemiseen.

Aamupuuro

Onneksemme saatiin kriisiapua, että saa karjatilat rehuviljaa ilmaseks..

Ei nimimerkkiä

Fazer

Hienoa Fazer, että teette leipää täysin kotimaisesta viljasta. Sellaista on ollut vaikea löytää. Tämän talouden leipä tulee nyt teiltä.

Ei nimimerkkiä

Sudet

Ei ole viisasta verrata Portugalin ihmisen tekemiä virheitä Suomen susien tekemiin menetyksiin.

Liikaa susia

Älä ammu sutta haulikolla. Haavoittuu ja lauma hoitaa loput.

Linnustaja

Eläkkeet

Haluan, että maanviljelijät alkavat maksaa eläkettään samalla prosentilla kuin yrittäjätkin. Vai mihin tuollainen vapaamatkustus perustuu?

Pienyrittäjän akka

Ydinvoima

Miksei ydinvoimalaa voi rakentaa keskelle Helsinkiä? Lauhdevesillä lämmittäisi puoli kaupunkia. Vaaratonta?

Idi

Jauheliha

Onneksi Atria tekee jauhelihaa. HK jääköön hyllyyn.

Ei nimimerkkiä

Verosuunnittelu

Korkean verotuksen maan yritysten verosuunnittelu ja sijoittaminen matalan verotuksen maihin on aivan hyväksyttävää toimintaa.

Verokarhua pakoon

Kannattavuus

Unohtuiko viljan laskelmasta tuki pois?

Marjan viljelijä

Puinnit

Eläkeläiselle ja muille tiedoksi: puidaan heti, kun vilja valmistuu. Kannattaa ensin tutustua asioihin, ja purnata vasta. Edelleen poutaa ja lämpöä tarvitaan.

Ei nimimerkkiä

Eläkeläiseksi ehtinyt eikä tiedä että vilja puidaan vasta kun jyvä on riittävästi tuleentunut. Meillä ainakin joka jyvä tarvitaan eläimille rehuksi.

Kotieläintila

Eläkeläiselle: mitäs jos se vilja ei ole vielä puitavaa? Kävikö se mielessä?

Kesäkuun lopulla kylvettiin viimeiset

Eläkeläiselle: vilja vaatii kasvaakseen 85–95, jopa 100 vrk. Jos kylvetty esimerkiksi 1.6. tai myöhemmin, niin ei vaan ole valmista vielä.

Takana huono kesä

Sinä eläkeläinen . Siksi ei puida, kun jyvä on pehmeä siis raaka, enkä halua käyttää Roundoppia kypsyttämiseen. Niin ulkomailla tehdään.

Äly älä jätä

Ota kantaa tekstiviestillä
Jaa mielipiteesi muiden lukijoiden kanssa. Lähetä enintään 160 merkkiä pitkä viesti numeroon 173 172. Kirjoita viestin alkuun tunnusteksti MT LU (huomaa tyhjät välilyönnit). Viestin hinta on 50 senttiä.